

Verslag bijeenkomst donderdag 13 september 2018

Op donderdag 13 september vond de eerste werkgroepbijeenkomst na de zomer plaats. Na de opening volgde een korte terugblik van de start van het extra jaar participatie in oktober 2017 tot de voortgang tot nu toe.

Voor de volledigheid licht Tom den Boer toe dat dit extra jaar participatie tot stand is gekomen nadat bestuurders begin 2017 het traject bij Durgerdam *on hold* zetten om via een extra participatieproces van een jaar te komen tot voldoende draagvlak. Dat extra jaar is in oktober 2017 van start gegaan en ingericht langs drie werksporen: 'Techniek en waterveiligheid' (over nut en noodzaak), Afwegingskader (transparante criteria besluitvorming) en 'Ontwerp en innovatie' (een integraal programma voor Durgerdam). Daarnaast is er een ParticipatieGroep ingesteld, waarin mensen vanuit verschillende belangen(groepen) deelnemen om toe te zien op de kwaliteit van het proces. Dit alles gebeurt vanuit een samenwerking tussen Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, de gemeente Amsterdam en Provincie Noord-Holland.

Wat is de opbrengst tot nu toe?

De afgelopen maanden is met meer dan 25 bijeenkomsten gewerkt aan verschillende documenten en producten, hier even op een rij gezet:

- Collegebundel techniek en waterveiligheid (meest recente versie: juli 2018)
- Acht uitgangspunten waterveiligheid (nog net niet klaar)
- Afwegingskader Durgerdam (vastgesteld door bestuurders)
- Boek 'Kijk op de Dijk', initiatief van werkgroep Durgerdam (aangeboden aan bestuurders)
- Schetsen voor de waterveiligheid (t.k.n. bestuurders)
- Schetsen en beelden bij overige opgaven (openbare ruimte, natuur, recreatie en meer)
- Bijsturing op proces door ParticipatieGroep (hiervan zijn verslagen)

Waar staan we nu?

Momenteel wordt ernaar gestreefd de acht uitgangspunten voor waterveiligheid op 5 oktober vast te stellen tijdens het bestuurlijk overleg. Dit markeert het startpunt van- en het kader voor het uitwerken van het vergunningen ontwerp en daarna het definitief ontwerp. In feite loopt de tweede fase van de participatie dan van oktober tot en met december 2018.

Stand van zaken waterveiligheid

De afgelopen maanden is er intensief gewerkt in het spoor Techniek en waterveiligheid. Na een reeks bijeenkomsten waar een grote groep deelnemers en experts bij betrokken was, is deze zomer door experts en een kleinere groep van vier bewoners verder gewerkt aan een lijst van acht uitgangspunten met betrekking tot waterveiligheid, inclusief de volgende top-eis: *Het ontwerp sluit zoveel mogelijk aan bij het huidige profiel van de dijk.*

Het proces heeft geresulteerd in het volgende beeld:

- In het algemeen geldt: er worden als dat kan geen maatregelen genomen aan het binnentalud en kruinverhogingen worden zoveel als mogelijk vermeden

- In Durgerdam-Oost bij polder IJdoorn is de verwachting dat de maatregelen beperkt kunnen blijven.
- In Durgerdam-Haven is de verwachting dat de maatregelen beperkt kunnen blijven.
- In Durgerdam-West is de verwachting dat de berm vergroot moeten worden en/of het talud zal aangepast moeten worden door een andere hellingshoek te nemen en zo nodig de ruwheid van het talud te veranderen.
- Maatwerk is nodig voor specifieke knelpunten zoals diepe kelders.

Acht uitgangspunten

Bewoners, experts van buiten en experts van HHNK/Alliantie hebben afgelopen periode gesproken over acht specifieke uitgangspunten voor het vergunningen ontwerp:

1. Restbreedtebenadering
2. Verkeersbelasting
3. Gebruikte modellen voor de Hydraulische Belasting en de kwaliteit van die modellen. Met extra aandacht voor 'scheefstand'
4. Aangepaste faalkansbegroting
5. Klimaattoeslag
6. Slingering
7. Bodemdaling, zetting en klink
8. Toeslag aanleghoogte

Van deze acht uitgangspunten zijn er drie nog niet helemaal afgerond ten tijde van deze bijeenkomsten: er zijn nog vragen over scheefstand en toeslagen (3), slingering (6) en bodemdaling, zetting en klink (7). Over scheefstand en de gebruikte toeslagen wordt een verduidelijkende notitie gemaakt door HHNK. Met betrekking tot het gebruik van toeslagen gaat het ook over de vraag of er wel of geen toeslag gerekend moet worden voor slingering (de plotselinge verhoging en verlaging van de waterschand, bijvoorbeeld veroorzaakt door buistoten). Deze vraag is nog in onderzoek; er is advies gevraagd aan Deltares en KNMI. Tot slot zal Matthijs Kok, een van de drie externe experts, een verduidelijking geven over bodemdaling.

Het streven is om deze drie openstaande punten in september af te ronden, zodat de acht uitgangspunten waterveiligheid op 5 oktober bestuurlijk vastgesteld kunnen worden. Op basis daarvan kan Alliantie Markermeerdijken een Programma van Eisen voor het Vergunningen Ontwerp. In de periode september-december 2018 werkt ontwerper Jandirk Hoekstra in gesprek met bewoners aan een document ('beeldkwaliteitsplan') voor de dijkversterking en de overige opgaven.

Vooruitblik stappen dijkontwerp

Na de stand van zaken over techniek en waterveiligheid volgt een vooruitblik richting het najaar en verder. Hieronder een overzicht van de producten die onderdeel zijn van de stappen in het dijkontwerp, met daarbij een datum waarop het gereed moet zijn.

De onafhankelijke experts komen tot het volgende advies voor de waterveiligheidsoplossing:

- Norm = ondergrens = 1/1000 per jaar
- Aangepaste faalkansbegroting voor dijktraject 13-9
 - (strengere eis voor piping, milde eis voor stabiliteit)
- Levensduur 50 jaar, eventueel voor 25 jaar
- Waterstanden en golven conform HYDRA-NL met correcties voor aanwezigheid polder IJdoorn
- Bebouwing meenemen als niet-waterkerend object, indien nodig toepassen restbreedtebenadering (tuimelkade intact), actuele sterkte (inclusief effect van bebouwing) en/of constructieve voorziening
- Toelaatbaar overslagdebiet van 0,1 l/m/s (geen eisen aan het binnentalud)
- Toeslagen voor klimaat, bodemdaling, klink en slingeringen:
 - 40 centimeter voor een levensduur van 50 jaar (hangende onderzoek naar 10 cm slingering)
 - 20 centimeter voor een levensduur van 25 jaar (idem)

Programma van Eisen (PVE) (uitgangspunten voor VO op een rij)	December 2018
Voorlopig/vergunningontwerp (VO) (rekenen en tekenen)	Maart/april 2019
Definitief ontwerp (uitvoeringsgereed maken)	Nader te bepalen
Oplevering	2021

Uitwerking integraal programma

Voor de volledigheid legt ontwerper Jandirk Hoekstra namens het team uit wat er inmiddels al is ontwikkeld en wat er nog aan de orde komt, zodat deelnemers een beeld hebben van de nog te nemen stappen.

I Wat hebben we:

- Afwegingskader ruimtelijke kwaliteit
(Tabel 1 met bestuurlijk vastgestelde uitgangspunten)
- Uitgangspunten waterveiligheid (bijna, 5 oktober vast te stellen)

II Nog uitwerken:

- Voorkeursoplossing verkeer en parkeren
- Dimensionering verharding
- Principes dijkbekleding (dijk, weg, stoep, pad etc.) –input rekenwerk
- Duidelijkheid over coupures
- Uitgangspunten bijzondere plekken dam, kapel

I+II

In een handzaam, goed geïllustreerd product ('beeldkwaliteitsplan')

Dit najaar wordt er verder gewerkt aan de input die nodig is om tot een VO te kunnen komen. Belangrijke items zijn in elk geval een check op uitvoerbaarheid en het doorrekenen van verschillende opties en combinaties. Het resultaat (indicatief) bestaat vervolgens uit:

- Een kaart met de oplossing voor de waterveiligheidsopgave
- Profielen voor west en profielen voor oost
- Dimensionering van verharding (stoep, parkeren, weg, pad)
- Principes voor dijkbekleding
- Principe-oplossing voor bijzondere plekken
-(eventuele andere zaken)

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier werkt hier samen met gemeente Amsterdam en Provincie Noord-Holland naartoe in dialoog met de werkgroep (het dorp). Alliantie Markermeerdijken ondersteunt hierbij. Belangrijk om te vermelden: er is reeds een vormgevingsplan Markermeerdijken. De status van dit vormgevingsplan zal voor Durgerdam nader bekeken worden, met in het achterhoofd het afwegingskader zoals dat bestuurlijk is vastgesteld voor Durgerdam.

Najaar 2018

Na de toelichting van Jandirk vertelt Tom hoe het najaar van 2018 er uitziet.

- Op 5 oktober vindt (zoals eerder genoemd) een bestuurlijk overleg plaats, waarbij de technische uitgangspunten worden vastgesteld en de tweede fase van start kan gaan.

- Tijdens de werkgroepbijeenkomst van 11 oktober staan onder andere parkeren, verkeerscirculatie en infrastructuur op de agenda, en ook zal het eerdere verkeersonderzoek worden besproken.
- Op 15 november staan de laatste punten over waterveiligheid (inclusief schetsontwerp) en steigers en andere objecten op het programma. Daarnaast wordt op deze avond besproken over hoe de dialoog in 2019 en verder vormgegeven kan worden.
- Op 13 december vindt een derde werkgroep-bijeenkomst plaats, waarop het integraal programma besproken wordt in de vorm van een concept-document voor bestuurders.
- Op 9 januari 2019 is er weer een bestuurlijk overleg, gevoed met input uit de bewonersavond. Streven is dat bestuurders hier hun handtekening zetten onder een integraal programma voor het dorp Durgerdam.
- Op 9 januari 2019 vindt aansluitend een algemene bewonersavond plaats om vooruit te kijken naar de vervolgstappen en eventuele aandachtspunten die in 2019 en verder nog aan bod (kunnen) komen.
- Vervolgens wordt in de periode januari-maart 2019 de terinzagelegging voor het deel dat gaat over waterveiligheid (het ontwerp projectplan waterwet - OPPW) voorbereid.

Tot slot

Miriam ten Haaf (Natuurmonumenten) vraagt in hoeverre de (technische) inzichten vanuit Durgerdam ook verwerkt worden in de uitwerking van de ontwerpen voor module 15 (Alliantie Markermeerdijken). Hester Faber (HHNK) geeft aan dat die inzichten worden meegenomen (het zijn dezelfde medewerkers die voor beide dijkvakken rekenen en tekenen) en dat er ook na de besluitvorming over het Projectplan Waterwet (19 september 2018) nog ruimte is in de nadere uitwerking van de ontwerpen om de laatste technische inzichten mee te nemen. Het PPW legt het maximale ruimtebeslag vast - kleiner mag.

Met het oog op het integraal programma stelt Erik van Straalen voor om, samen met ontwerpers, nog eens een wandeling te maken, maar dan deze keer gericht op de straat in plaats van met de blik naar het water. Dit voorstel wordt positief ontvangen: ter plekke wordt afgesproken dat ontwerper Marcel van der Meijs met een aantal vertegenwoordigers uit het dorp een dag later door het dorp gaat wandelen.

Daarnaast vraagt Erik zich af wat nu de precieze scope is van de plannen voor openbare ruimte, omdat er ook al bestaande plannen zijn, bijvoorbeeld vanuit de gemeente. Harry de Vries (gemeente Amsterdam) geeft aan dat de gemeente inderdaad zal (moeten) aangeven wat er wel en niet mogelijk is qua ideeën voor openbare ruimte.

Ook gaat Harry na wat er al voorhanden is wat betreft cultuurhistorische verkenningen met betrekking tot Durgerdam en hij vraagt een deskundige om eventueel aan te schuiven op 11 oktober dan wel de informatie hierover (opnieuw) onder de aandacht te brengen.